

Andræ: Det er kun et Par Ord, jeg ønsker at sige i dette Dieblif, idet jeg ikke tror, det er passende nu at komme ind paa nogen som helst almindeligere Betragtning af Lovforslaget i dets Helhed. Jeg ønskede blot at erklære, at jeg for mit Vedkommende vil stemme for det Omvindringsforslag, som er stillet af den ærede 3die Landssthingsmand for 3die Kreds (S. Andersen); det forekommer mig at være den eneste naturlige Maade at ordne Forholdet paa. Jeg tilstaa ogsaa, at jeg, efter at have set, at Udvalget i sin Betænkning har udtalt, som det forekommer mig, aldeles utvivlsomt, at det, der skulde svares af Kommunerne som deres Andel, skulde være Ervededelen af Anlægsomkostningerne, er bleven overrasket ved bag efter at opdage, at det dog slet ikke er Meningen, og det skjules paa en saadan Maade, at man maa se nøie til, det vil sige: de maa se nøie til, som ikke ere vant til at holde klart Rede paa, hvad Tal betyde. Det er ligesom ved den evigt tilbagevendende Beregningsmaade af de Kapitaler, som staa i Jernbanerne, hvor man uafsladeligt hører, at de forrente sig saaledes og saaledes, bestandig med Bortkastelse af alle de Renter, som Staten selv har givet. Skal der være Tale om, at Kommunerne skulle give meget smaa Bidrag, mindre end efter Regeringens Forslag, saa ønsker jeg for mit Vedkommende, at det maa staa klart og tydeligt i selve Loven.

Indenrigsministeren (Skeel): Ved Fremstættelsen af nærværende Lovforslag udtalte jeg, at en af de væsentligste Grunde, hvorfor det fremkom, var den, at jeg ønskede at høre ogsaa dette Things Mening om de stillede Forslag, efter at Sagen alt havde været behandlet i Folkethinget. Det vil nemlig erindres, at man der kun paa ganske enkelte Punkter opnaaede Enighed, og at de der foregaaede Forhandlinger ikke gav mig noget bestemt Vink om, paa hvilken Maade Jernbanevesenet fremdeles maatte kunne fremmes her i Landet. Det er derfor ganske naturligt, at jeg tildels er vendt tilbage til de Forslag, jeg havde stillet i det andet Thing, og har fremsat dem her for at høre dette Things Mening om Sagen, uden at jeg dog knyttede overdrevne Forventninger om noget faktisk Resultat til Fremstættelsen af dette Forslag. Det vil ogsaa erindres, at Forslaget bærer Spor af nogen Uvisshed i en enkelt Retning, idet jeg har troet at burde tage Hensyn til enkelte Punkter, hvorom man i det andet Thing var bleven enig, og anset det for rigtigt at optage dem for at høre, om ogsaa Landsthinget havde nogen af de Betæneligheder ved saadanne enkelte Punkter, som jeg ganske vist havde, og som jeg antydede ved Sagens første Behandling. Den Appel, jeg saaledes tillod mig at stille til det ærede Landssting, har det besvaret paa en saadan Maade, at jeg føler mig op-

fordret til at bringe det ærede Udvalg min Tak for det efter min Mening, fortjenstfulde Arbejde, der foreligger. Ved Sagens første Behandling her i Landsstinget kaldt der Uttringer, som jo ganske vist beklarede en ikke ganske ringe Meningsulighed med Hensyn til Opfattelsen af flere Punkter, og det forringede ganske vist mine Forhaabninger om at bringe noget reelt Resultat ud af Forhandlingerne, men jeg maa sige, at, efter at Udvalget var kommet til en Behandling af Sagen, har dets Bestræbelse for at bringe et virkeligt positivt Udbytte af disse Forhandlinger været saa stor, at man har arbejdet sig sammen, og ikke alene dette, men man har endogsaa arbejdet sig sammen med Ministerens Anskuelser, idet man har taget specielt Hensyn til de Genstillinger, som jeg tid efter anden har havt Anledning til at gjøre. Resultatet deraf er, at der i selve Lovforslagets Text er saa at sige ingen Meningsforskjel mellem Udvalget og Regeringen. Der kan være enkelte Punkter, hvor man høier sig for hinanden med nogen mere eller mindre stærk Overbevisning, men i det Hele taget har man opnaaet Enighed, saaledes at Texten i Omvindringsforslaget kan siges at være fælles for Regeringen og Udvalget. Hvad der væsentlig har bidraget til Opnaaelsen heraf, er den Omstændighed, at Regeringen i Mellemtiden mellem forrige Behandling og denne har set sig i Stand til efter Udvalgets Genstilling og Opfordring at fremkomme med Forslag til en billigere Banebygning end den, som indeholdtes i det oprindelige Lovforslag. Jeg antydede allerede den Gang, at det var under Overveelse i Ministeriet, ligesom jeg ogsaa den Gang sagde, at det var en Ting, der allerede havde været Gjenstand for megen Drøftelse i Ulandet, hvorvidt det vilde være muligt paa en for Hensigten tilfredsstillende Maade, naar man tog Hensyn til den Trafik og Brug, man maatte vente sig af de forskjellige Jernbaner, at tilveiebringe sekundære Baner, der vare saa billige, at man uden altfor store Byrder kunde tilveiebringe dem. Det var saa heldigt, at en Kommission, der den Gang var nedsat paa Indenrigsministeriets Foranstaltning for at undersøge og afgive Betænkning om et foreliggende Forslag til Benyttelse af et lettere Materiel, nemlig det Howanske System, ogsaa derved fik Leilighed til at tage under Overveelse, hvorvidt det var muligt at tilveiebringe billigere Bygning af Baner, naar man bibeholdt vore almindelige Typer, og denne Kommission kom til det Resultat, at man paa eget eller expropriert Terrain var i Stand til at tilveiebringe et saa meget billigere Anlæg, en billigere Anskaffelse af Materiel og en saa meget billigere Drift, at det maatte foretraktes for det Howanske System. Det var egentlig denne Kommissions Undersøgelse af disse Forhold, som gav Anledning til og ledede til det Resultat, som foreligger i nærværende Lovforslag, hvorefter man har troet paa væsentlige Punkter